

Els sistemes de comunicació sense ajuda



Paz Gistau Delgado

Què són els SAAC sense ajuda?

Els sistemes augmentatius i alternatius de comunicació sense ajuda (SAAC) són els sistemes que **no necessiten de cap suport físic o material**, que no sigui el propi cos, per comunicar-se.

La **parla** és un sistema sense ajuda que utilitzem les persones per comunicar-nos:

- Presencialment, l'acompanyem de **gestos i expressivitat en el rostre** per facilitar la comprensió del missatge:
- **Moviment** de les mans, braços i altres parts del cos.
- **Gestos convencionals** d'ús comú.
- Agudització de l'**expressivitat de la cara**.
- **Vocalització** mirant a la persona interlocutora.

Aquests elements són la base dels sistemes alternatius o augmentatius de comunicació sense ajuda.

A qui es dirigeixen?

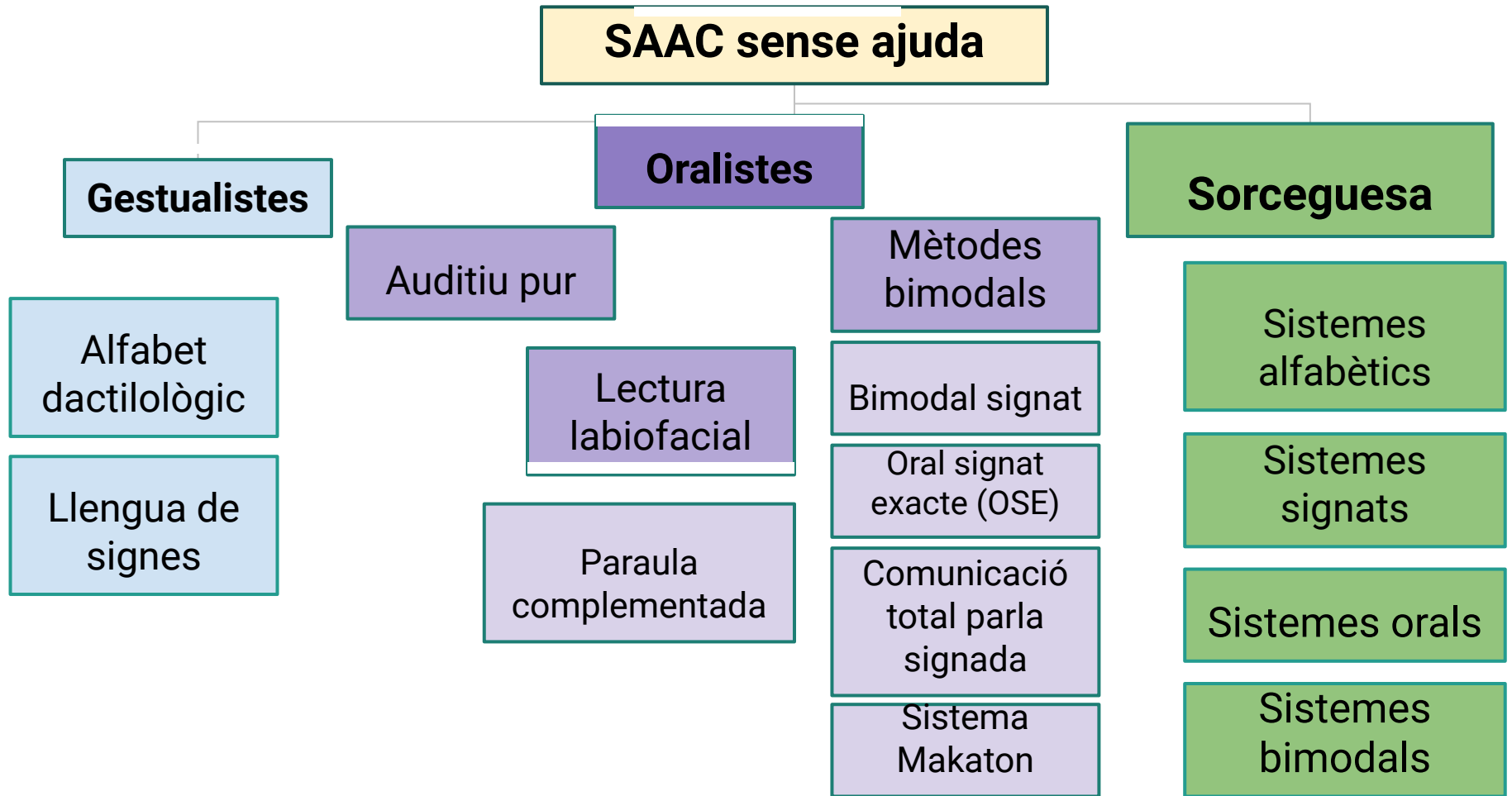
Bàsicament a persones amb **diversitat funcional auditiva**.

Es poden aplicar des de la primera infància, una vegada diagnosticada la deficiència.

L'atenció primerenca serà determinant en el desenvolupament.

La sordesa no afecta la capacitat intel·lectual de la persona ni la seva habilitat per aprendre, però un infant que no hi sent perd l'estimulació lingüística dels altres i el **retard** en el desenvolupament del llenguatge pot causar-li retard escolar.

Diferents SAAC sense ajuda



Mètodes gestuals

Els mètodes gestuals proposen que les funcions pròpies del llenguatge es facin a través de **signes, bàsicament manuals i facials**.

La llengua de signes és el mètode gestual per naturalesa, però caldrà introduir prèviament l'alfabet dactilològic.

Els seus **partidaris** argumenten que és el llenguatge natural de la comunitat sorda i que ha de complir aquest paper.

Els seus **detractors** esgrimeixen que és un llenguatge poc conegut per la societat i, per tant, dificulta la integració.

Mètodes oralistes

Els mètodes oralistes pretenen la major competència possible en el **llenguatge oral**.

Prioritzen el component comunicatiu i argumenten:

- ❖ El llenguatge oral és el més utilitzat per totes les societats.
- ❖ El seu ús facilita la integració en la societat oralista.

Mètodes oralistes més importants:

- Mètode auditiu pur.
- Lectura labiofacial.
- Paraula complementada.
- Bimodal.

Condicions per l'elecció

Tot i que cada sistema compti amb avantatges i inconvenients, la selecció del que s'usarà **dependrà sempre de les necessitats concretes de la persona** que l'hagi d'utilitzar.

Les diferents modalitats de comunicació amb persones amb diversitat funcional auditiva depenen de molts factors:

- L'edat a la qual va sobrevenir el dèficit.
- La seva severitat.
- Las capacitats comunicatives.
- L'entorn familiar i educatiu.
- L'atenció primerenca.
- Els recursos amb què es compti.

Finalitat de l'elecció

- ★ **Com a element de comunicació:**
Per fer possible la comunicació alternativa a la parla.
Per pal·liar les limitacions comunicatives que comporta la pèrdua auditiva.
- ★ **Com a element de desenvolupament intel·lectual:**
L'audició és la via habitual d'adquisició del llenguatge, fonamental en l'organització del pensament.

Factors en la selecció

Si la persona ha aconseguit un nivell simbòlic en el seu llenguatge, la intervenció es basa en aprendre a utilitzar un o diversos SAAC.

Si la persona NO ha aconseguit un nivell simbòlic del llenguatge, la base de la intervenció és crear un sistema comunicatiu a través dels altres sentits:

- Que faciliti l'organització del pensament i la representació de la realitat.
- Que propiciï la comunicació.

Finalitat de l'elecció

**Entrevista amb la Marta Capdevilla i la seva logopeda.
1993 (45 min.):**

[https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/personal-i-intransferible/
marta-capdevila/video/3119010/](https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/personal-i-intransferible/marta-capdevila/video/3119010/)

**Entrevista radiofònica. La Marta ha pogut recuperar la
seva audició (23 min):**

[https://www.ccma.cat/catrado/alcarta/la-tribu-de-catalunya
-radio/les-entrevistes-de-la-tribu-marta-capdevila/audio/622
210/](https://www.ccma.cat/catrado/alcarta/la-tribu-de-catalunya-radio/les-entrevistes-de-la-tribu-marta-capdevila/audio/622210/)